

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Klimtoren VZW te Jabbeke

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	17657
	Instelling	Vrije Basisschool - De Klimtoren VZW
directeur		Rebekka BUYSE
adres		Kappellestraat 16 - 8490 JABBEKE
telefoon		050-81.27.14
fax		050-59.96.03
e-mail		REBEKKA.BUYSE@KLIMTOREN.BE
website/URL		www.klimtoren.be
	Bestuur van de instelling	966655 - Vrije Basisschool Jabbeke te JABBEKE
adres		Kappellestraat 16 - 8490 JABBEKE
	Scholengemeenschap	119404 - De 4 winden te VARSENARE
adres		Westernieuwweg 5 - 8490 VARSENARE
	CLB	114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
adres		Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	25/10/2010, 26/10/2010, 27/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	27/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/11/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Lieven DEPRETTERE
	Teamleden	Hendrik D'HULSTER Eric VAN LAERE
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	34
1. SAMENVATTING	56
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	67
2.1 Leergebieden in de focus	67
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	67
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	67
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	67
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	67
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	78
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	8
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4.5 Lager onderwijs: ICT	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	1011
5.1 Personeelsbeheer	1011
5.2 Professionalisering	1011
5.3 Materieel beleid	1011
5.4 Welzijn	1011
5.5 Curriculum	1011
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	1213
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	14
8. ADVIES	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. **SAMENVATTING**

De vrije basisschool De Klimtoren ligt in het centrum van een residentiële gemeente. Het is een vrij grote school met een dynamisch team. Het team wil goed onderwijs bieden en voor kinderen een warme leer- en leefomgeving aanbieden.

De school toont aan dat ze met de kleuters de ontwikkelingsdoelen behoorlijk nastreeft en de eindtermen met de leerlingen van het lager onderwijs bereikt. Dit is onder andere af te leiden uit de goede resultaten op de externe toetsen en de testen van het leerlingvolgsysteem. Maar ook de observatiegegevens van de leerkrachten en de toetsen in het lager onderwijs geven aan dat de school goed scoort.

In het kleuteronderwijs realiseren de leerkrachten de leerplannen voor wiskunde en wereldoriëntatie op een voortreffelijke manier. De school zorgt voor handige documenten om te bewaken dat alle leerplandoelen voldoende aan bod komen. De leerkrachten voeren hun opdracht nauwgezet uit.

In het lager onderwijs gebruiken de meeste leerkrachten een onderwijsleermethode voor wiskunde. Ze volgen die plichtsbewust, maar passen aan indien dit voor de kinderen nodig is. In één leerjaar hebben de leerkrachten zelf lesfiches uitgewerkt. Deze sluiten voldoende aan op de andere leerjaren. Een controle om na te gaan of alle leerplandoelen erin zijn verwerkt, is nog nodig. Bij wereldoriëntatie werken de leerkrachten doorgaans met eigen leermiddelen. De school voorziet opnieuw goede instrumenten om te bewaken dat alles uit het leerplan aan bod komt. De leerkrachten gebruiken die actief, maar er is nog verfijning mogelijk. Soms stemmen activiteiten en inhouden niet overeen met de aangekruiste leerplandoelen. In het eerste leerjaar is recent een methode ingevoerd en experimenteert men met de evaluatie ervan.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT zijn voldoende aan de orde. De leerkrachten verwerken die in de lessen en activiteiten van verschillende leergebieden. Een verfijning is nog nodig, maar dit is al voorzien in de planning.

Zowel in het kleuter- als het lager onderwijs leveren de leerkrachten heel wat inspanningen om stimulerend onderwijs te organiseren. Het is gericht op de werkelijkheid, onder andere door de vele waarnemingen en leeruitstappen. De klassen zijn goed uitgerust met leermiddelen en doorgaans voorzien van veel ondersteunende structuren in het klasbeeld. De teamleden zorgen voor uitdagende opdrachten en wisselen actieve werkvormen goed af. De school let erop dat de leerinhouden en de activiteiten van de verschillende klassen goed op elkaar aansluiten en dat er geen storende overlappingsen zijn.

De teamleden volgen de vorderingen van de kinderen degelijk op. Dit gebeurt in het kleuteronderwijs vooral door doordachte en geregelde observaties. De teamleden van het lager onderwijs doen dit vooral met toetsen al dan niet aangevuld met andere evaluatiemethodes. Bij wereldoriëntatie is er voor de overeenstemming tussen de evaluatie en de leerplandoelen nog verbetering mogelijk. In beide niveaus zijn er mooie initiatieven voor muzische vorming en wereldoriëntatie waarbij kinderen hun eigen activiteiten en resultaten bespreken.

Het team spoort de kinderen met leerproblemen snel en degelijk op. De leerkrachten bespreken de problemen met het zorgteam. Waar mogelijk spelen de teamleden snel op de bal. Hiervoor schakelt de school het zorgteam veelvuldig in. Voor kinderen waarbij extra hulp aangewezen is, valt het op dat er vooral een beroep wordt gedaan op externe hulpverleners of diensten. Het is vaak onduidelijk wat er binnen de school voor die leerlingen gebeurt. Er zijn weinig sporen die aangeven of het team deze hulpverlening op een planmatige manier aanpakt. Tevens is moeilijk na te gaan of de school stilstaat bij de resultaten van die hulpverlening.

Het team werkt hard aan de realisatie van de schoolvisie. Het is een dynamische groep aangestuurd door een gedreven leiderschap. Leerkrachten krijgen goede ondersteuning. Daarbij houdt het team goed de kwaliteit in de gaten.

Kortom, deze school levert onderwijs van een behoorlijk niveau. De kinderen krijgen waarop ze recht hebben. Het gebeurt op een stimulerende wijze. Wie uit de boot dreigt te vallen, krijgt beslist onmiddellijk hulp. Een werkpunt is echter de hulpverlening die de zorg

binnen de klas overstijgt. De inspectie gaat er vanuit dat door het goede beleid en de grote inzet van de teamleden dit werkpunt een uitdaging zal zijn om het onderwijs nog te verbeteren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde

wereldoriëntatie

ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- sterke verjonging van het lerarenkorps
- veel leerlingen die revalidatie volgen of buitenschoolse ondersteuning krijgen.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststelling

- De school **streeft** de **ontwikkelingsdoelen** op een degelijke manier **na**. Bij de genormeerde toetsen in de derde kleuterklas blijkt dat de **resultaten** van de kleuters goed zijn, rekening houdend met de leerlingeninstroom. Daarnaast geven de observaties voor wiskunde aan dat de kinderen voldoende **vorderingen** maken. De resultaten van de toetsen wiskunde bij de aanvang van het eerste leerjaar zijn in

overeenstemming met wat kan worden verwacht van deze leerlingenpopulatie. Dit is eveneens een aanwijzing dat de school meerdere ontwikkelingsdoelen met de kleuters voldoende nastreeft.

- Het team **realiseert** het **leerplan** voortreffelijk. De teamleerkrachten selecteren bewust de leerplandoelen. Ze **bewaken** in doelenroosters per leeftijdsgroep of de leerplandoelen voldoende aan bod komen. Een elektronisch agendasysteem ondersteunt het doelgericht en ontwikkelingsgericht werken.
- In de school zijn er afspraken over **gradatie en continuïteit** voor meerdere aspecten van wiskunde. Die zijn onder andere vastgelegd in de begrippenlijsten.
- De teamleden **integreren** hun wiskundige activiteiten in de thematische en de hoekenwerking. Ze vullen zo nodig aan met aparte gerichte activiteiten.
- De leerkrachten zorgen voor een **uitdagend aanbod** door variatie in de activiteiten, een breed aanbod aan leermiddelen en veel impulsen vanuit het hoekenaanbod.
- In de klassen is er een voldoende **gedifferentieerd** aanbod.
- De leerkrachten **evalueren** zeer geregeld de vorderingen van de kinderen. Ze gebruiken tijdens activiteiten gerichte observatielijsten voor heel wat aspecten. Voor de oudste kleuters zijn er genormeerde toetsen, voornamelijk in het kader van de begeleiding van de overgang naar het lager onderwijs. In het kindvolgsysteem zit wiskunde vervat in het onderdeel competenties, maar is niet eenduidig af te leiden wat er precies onder wordt gevat.
- Voor kinderen met problemen voorziet het team **remediëring**. Dit gebeurt vooral door de titularis als de zorgleerkracht een aparte activiteit aan een deel kleuters van de klasgroep aanbiedt.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststelling

- De school **streeft** de **ontwikkelingsdoelen** op een degelijke manier **na**. Het team **realiseert** het **leerplan** voortreffelijk. De leerkrachten selecteren bewust de leerplandoelen. Ze zorgen voor een evenwichtige aanpak vanuit de vier ervaringssituaties uit het ontwikkelingsplan van de onderwijskoepel.
- De leerplandoelen zijn door het team per leeftijdsgroep opgelijst in een overzicht. De teamleden **bewaken** in doelenroosters of de leerplandoelen voldoende aan bod komen. Een elektronisch agendasysteem ondersteunt het doelgericht en ontwikkelingsgericht werken.
- Er is door het thematisch onderwijs behoorlijke aandacht voor **horizontale samenhang** met andere leergebieden.
- In de begrippenlijst en de tijdlijn zijn afspraken vastgelegd om te komen tot **gradatie en continuïteit**. Tevens zijn er overzichten van onderwerpen en leerinhouden van de vaste thema's om te vermijden dat er overlappingen zijn.
- De thema's of belangstellingscentra zijn vooral gekozen vanuit een wereldoriënterende aanpak. Daarbij is er veel aandacht voor de **leef- en beleavingswereld** van de kinderen. De kleuters krijgen eveneens een inbreng in de keuze of uitwerking van thema's.
- De kleuterleerkrachten zorgen voor **uitdagend onderwijs**. Ze organiseren heel wat waarnemingen, uitstappen en leerwandelingen. Het klasbeeld is goed gestoffeerd. In de hoeken gebeurt geregeld verrijking in functie van het thema.
- De **evaluatie** gebeurt voornamelijk tijdens observaties, soms gekoppeld aan de observatielijst voor andere leergebieden. Daarnaast is er procesevaluatie voorzien tijdens terugblikgesprekken en klasobservaties.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststelling

- De school legt goede **resultaten** voor van de externe proeven van de onderwijskoepel afgenomen in het vierde en zesde leerjaar. Ze liggen iets boven de verwachting voor deze leerlingenpopulatie. De prestaties tijdens de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem zijn eveneens goed. De cijfers van de leerlingen op methodetoetsen en die van de leerkrachten zijn aanwijzingen dat de school de **eindtermen** met de leerlingen **bereikt**. De resultaten voor wiskunde uit het vervolgonderwijs geven dit eveneens aan.
- Het team **realiseert** het **leerplan** door in de meeste leerjaren consequent een onderwijsleermethode te volgen. Leerkrachten vullen die soms aan hetzij volgens de noden van de klas, hetzij met aanvullende doelen. De leerkrachten gebruiken weekplanningen en verwijzen doorgaans naar concrete doelen in hun agenda. In één leerjaar gebruiken de leerkrachten een onderwijsleerpakket dat ze zelf ontwikkelen. Hoewel de hierbij betrokken leerkrachten zich duidelijk op het leerplan richten, ontbreekt wel een formele bewaking of alle leerplandoelen voldoende aan bod komen.
- Het team voorziet **voldoende onderwijstijd** zoals door de onderwijskoepel wordt geadviseerd. Zij gebruiken die tijd vrij efficiënt door heel gestructureerd en goed georganiseerd te werk te gaan. Uitlooptaken en extra leermiddelen helpen hier eveneens bij.
- Er zijn op schoolniveau heel wat pedagogische en didactische afspraken voor wiskunde waardoor **continuïteit en gradatie** zijn voorzien. De aansluiting tussen de onderwijsleermethode en de eigen methode in het betreffende leerjaar blijken geen problemen op te leveren.
- De leerkrachten werken zeer **gestructureerd**. In meerdere klassen duurt de instructie vrij lang. Er zijn voorbeelden van verlengde instructie en individuele ondersteuning te zien.
- In bepaalde klassen zijn er **ondersteunende referentiekaders** in het klasbeeld aanwezig, maar in andere is dit veeleer beperkt.
- De leerkrachten zorgen doorgaans voor **uitdagend onderwijs**. In de klassen zijn er voldoende didactische middelen voorzien.
- **Differentiatie** gebeurt met de leermiddelen uit de onderwijsleermethode of met eigen aangemaakte leermiddelen.
- De **evaluatie** bestaat uit een combinatie van de methodetoetsen en eigen toetsen om de dagelijkse vorderingen op te volgen. Aan het einde van het trimester maken de teamleden doorgaans eigen toetsen. Elke parallelgroep beslist autonoom wat aan de orde is en hoe het gebeurt.
- Meerdere leerkrachten gebruiken **foutenanalyses** en sommige hebben losse **observaties**.
- **Remediëring en verdieping** volgen na een evaluatie. Het team speelt hiervoor kort op de bal. Iedereen voorziet minstens individuele ondersteuning. Op remediëring gerichte binnenklasdifferentiatie gebeurt voornamelijk als er ondersteuning door het zorgteam is voorzien. Doorgaans beslist de klasleerkracht hoe er tijdens de binnenklasdifferentiatie wordt gewerkt. Andere vormen van binnenklasdifferentiatie zijn in mindere mate te zien. Wel zijn er goede voorbeelden van remediëring aan de hand van foutenanalyses en het dagelijks werk. Dit gebeurt al dan niet klasdoorbrekend.
- **Hulpverlening** die gericht is op het wegwerken van dieperliggende oorzaken, komt minder voor. Het leerlingenoverleg biedt daarvoor weinig impulsen of verwijst vlug naar externe hulpverleners.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststelling

- De **resultaten** op de externe toetsen van de koepel voor het vierde leerjaar zijn behoorlijk in vergelijking met de referentiegroep. De resultaten op de eigen toetsen en andere evaluatievormen zijn eveneens een aanduiding dat de school de **eindtermen** met de leerlingen **bereikt**.
- Het team **bewaakt** op verschillende manieren de realisatie van het leerplan. Een doelenrooster voor de hele basisschool tot op het niveau van de onderliggende leerplandoelen is een hulpmiddel bij de planning. Een rooster voor de aanstipping van de leerplandoelen die per thema aan bod zijn gekomen, geeft de leerkrachten zicht of alles voldoende is aangereikt. Er is een knipperlicht voor doelen die niet aan de orde waren. Uit steekproeven tijdens de doorlichting blijkt dat de relatie tussen de aangekruiste doelen en de gekozen leerinhoud of activiteit niet altijd optimaal of soms onduidelijk is.
- Het team stelt geregeld prioriteiten om het onderwijs voor wereldoriëntatie **bij te sturen**. Zo is er dit schooljaar speciale aandacht voor techniek.
- De teamleden voorzien **voldoende onderwijstijd** om het leerplan te realiseren. Ze gebruiken die efficiënt.
- Zoals door het leerplan is voorgeschreven, werken de leerkrachten **thematisch**. Bij verschillende leerkrachten is er een domeinoverschrijdende aanpak. Sommigen werken weliswaar met thema's, maar die zijn soms sterk leerdomeinspecifiek. Bij hen is er een tendens naar een veeleer cursorische aanpak.
- In een leerjaar is recent een **onderwijsleermethode** ingevoerd. De leerkrachten volgen die vrij consequent zowel naar aanbod als naar evaluatie.
- Er bestaat een overzicht op schoolniveau van activiteiten van de verschillende klassen. De afspraak is om naast vaste thema's minstens één thema met de kinderen te kiezen. De verschillende dimensies komen evenwichtig aan bod. Er is aandacht voor **gradatie en continuïteit**, zeker bij leerinhouden die cursorische aanpak vereisen. Overlapping probeert men te vermijden.
- Het onderwijs is gericht op de **leefwereld** van de kinderen en is **werkelijkheidsggericht**. In meerdere klassen is er aandacht voor actualiteit.
- Verschillende leerkrachten streven **horizontale samenhang** met andere leergebieden na.
- Het team zorgt voor **uitdagend** onderwijs door een rijke variatie aan werk- en groeperingsvormen en een uitgebreid leermiddelenaanbod. Leeruitstappen gebeuren frequent. Er zijn uitdagende opdrachten. De integratie van ICT zorgt voor een meerwaarde.
- De **referentiekaders** voor tijd en ruimte zijn in de meeste klassen conform het leerplan. In enkele klassen zijn die minimaal.
- De leerkrachten zorgen doorgaans voor een brede **evaluatie**. Ze gebruiken verschillende evaluatievormen. Daarbij beperken ze zich niet tot de cognitieve aspecten. Eigen toetsen, observaties en procesevaluatie vullen elkaar aan. De relatie met de leerplandoelen is voornamelijk voor de schriftelijke toetsen niet in elke klas even duidelijk. Analyse ervan toont aan dat hierin in meerdere groepen een bevraging van feitenkennis overheerst.

4.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

Vaststelling

- Het beleidsplan ICT bevat een pedagogische **visie** op de aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen, een inventaris van wat nu al gebeurt en een fasering in de tijd om bij te sturen.
- Dit schooljaar is ICT één van de **prioriteiten** om de leerkrachten sterker bewust te maken van de eindtermen en om het onderwijs te optimaliseren.
- De ICT-**leerlijn** van de school bevat meerdere acties die de eindtermen nastreven, maar ze is niet sluitend. Het is niet duidelijk op welke manier de school eindterm 5 plant zodat kinderen de kans krijgen om hun eigen ideeën creatief met ICT te realiseren.
- De leerkrachten streven naar een **geïntegreerd** gebruik van ICT in meerdere leergebieden. Ook de specifieke aanpak voor de bollebooswerking gebeurt hoofdzakelijk met ICT.
- Er is pedagogisch-didactische **ondersteuning** van de ICT-leerkracht om de eindtermen na te streven.
- De school zorgt al voor **aanzetten** rond ICT in het **kleuteronderwijs**.
- Er zijn goede voorbeelden van **evaluatie**, maar dit is geen schoolgegeven. De rapportering ervan naar de ouders gebeurt niet.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- De school heeft een **visie** op het zorgbeleid. Dit wijst op een vorm van **doelgerichtheid**. Hierbij opteert het team voor kleine klassen en wil men de zorg vooral vraaggestuurd aanpakken. Het beleidsplan is op de verschillende niveaus uitgewerkt.
- De **ondersteuning** is totnogtoe vooral uitgewerkt op het niveau van de eerste lijn, namelijk de aanpak in de klas door de leerkracht, al dan niet met ondersteuning van het zorgteam.
- Het team **detecteert** kinderen met leerproblemen vrij snel. In beide niveaus is dit uitgewerkt met observaties, genormeerde toetsen en resultaten op toetsen.
- De school huldigt het principe van **kort op de bal** spelen. Dit gebeurt vooral door snel te remediëren. Ondersteuning van het zorgteam zorgt ervoor dat de leerkracht of de zorgleerkracht remediërende activiteiten voor individuen of een kleine groep kan voorzien. Er zijn minder voorbeelden te zien van gerichte activiteiten als er geen hulp van het zorgteam voorhanden is.
- Het **zorgteam** richt zijn aandacht vooral op die aanpak in de klas. Het is zelden duidelijk wat er gebeurt met kinderen die nood hebben aan meer specialistische hulp die de klasleerkracht minder kan aanbieden (tweedelijnszorg).
- Het is onduidelijk of en hoe de hulp aan kinderen met leerproblemen **planmatig** verloopt. Er zijn wel gegevens over die kinderen voorhanden die het probleem beschrijven. Documenten of procedures die aangeven hoe de hulpverlening verder concreet zal verlopen, zijn echter zeldzaam. Uit verslagen van het multidisciplinair overleg is weinig af te leiden wat er gebeurt en of de aanpak effect heeft. Verschillende leerkrachten kunnen dit ook tijdens de gesprekken met de inspectie niet concretiseren.
- Voor veel kinderen doen de school en/of de ouders een beroep op **externe hulpverlening**. Er zijn veel verslagen van externe hulpverleners in dossiers terug te vinden, maar het is moeilijk te traceren wat men op school voor de betrokken leerlingen doet. Ook is niet duidelijk in welke mate er overeenstemming is tussen de handelingen van externe hulpverleners, het zorgteam en de klasleerkrachten.
- Er is frequente **communicatie** met **ouders** van kinderen met leerproblemen.
- De school heeft afspraken over **compenserende** en **stimulerende** maatregelen.
- Op schoolniveau zijn weinig gegevens voorhanden die aangeven hoe het team de **doeltreffendheid** van zowel de hulpverlening als het zorgbeleid nagaat en bewaakt.
- Er zijn weinig sporen die wijzen op gerichte aandacht voor de **ontwikkeling** van het zorgbeleid en de leerbegeleiding.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- De school werkt voldoende **doelgericht** aan de evaluatiepraktijk. Er zijn afspraken, zoals de intentie om de evaluatie af te stemmen op de leerplandoelen. Het team heeft een overzicht over frequentie en manier van toetsen per leerjaar.
- Het team heeft veel aandacht voor **ondersteuning**. Zo zijn de procedures duidelijk gekend. Genormeerde toetsen gekoppeld aan het kind- en leerlingvolgsysteem en externe toetsen van de koepels zorgen voor de nodige referentiekaders.
- Het kind- en leerling**volgsysteem** heeft voldoende aandacht voor zowel cognitieve, als niet-cognitieve aspecten. Wel is het zo dat er voor de rubriek competenties geen eenduidige afspraken bestaan. Iedereen scoort bijgevolg vanuit eigen professioneel aanvoelen. De informatiewaarde hiervan is dan ook binnen het traject van de leerling tijdens de hele basisschool veeleer beperkt.
- De school heeft in beide niveaus voldoende aandacht voor een **brede evaluatie** waarbij zowel leerprestaties als het leefgedrag van kinderen aan de orde zijn.
- In het kleuteronderwijs zijn de **observaties** en het **kindvolgsysteem** de belangrijkste pijlers van de evaluatie van de ontwikkeling. Dit gebeurt zeer consequent.
- Voor Nederlands, wiskunde en Frans gebruiken de leerkrachten van het lager onderwijs een combinatie van eigen **toetsen** en methodetoetsen. Indien voorhanden gebruiken ze foutenanalyses.
- Er is een ruim aanbod aan **evaluatievormen** voor wereldoriëntatie, maar niet altijd bewaken de teamleden de overeenstemming van de evaluatie-items met de leerplandoelen. Leerkrachten focussen nogal sterk op inhouden of eigen accenten.
- Het team bouwt voor muzische vorming een systeem uit met **zelfevaluatie** door de leerlingen gekoppeld aan evaluatie van de leerkracht. Meerdere leerkrachten hebben aandacht voor vormen van procesevaluatie.
- De evaluatie van lichamelijke opvoeding is voornamelijk gekoppeld aan het **bewegingsrapport**.
- Er zijn enkele goede voorbeelden van **differentiatie** in de evaluatie.
- De school schenkt nog weinig aandacht aan de **doeltreffendheid** van haar evaluatiesysteem. Er gebeurt wel een analyse van de resultaten op de externe toetsen, wat aanleiding gaf tot bijsturing. Maar het team volgt nog weinig op of de afspraken wel degelijk worden opgevolgd en of die het juiste effect sorteren.
- Totnogtoe is het team nog weinig gericht op de **ontwikkeling** van het evaluatiebeleid. Hoewel rapportering enkele jaren geleden een prioriteit was, leidde dit niet tot de evaluatie of de aanpak van de evaluatiepraktijk. Initiatieven zijn ook niet gepland.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het **leiderschap** geeft de richting aan en werkt voornamelijk ondersteunend en aanmoedigend. Dit neemt niet weg dat waar nodig gerichte druk wordt uitgeoefend, bijvoorbeeld door controle van agenda's of het bijwonen van lessen. Er is veel aandacht voor interne en externe communicatie vanwege het beleid. Aan teamvorming hecht men veel belang.

- De teamleden gaan bewust om met de **visie** van de school die enkele schooljaren geleden in overleg is bijgestuurd. Het team profileert zich als school waar kinderen aan hun trekken moeten komen in een warme omgeving. Hierin slaagt men binnen de context van een vrij grote school behoorlijk in. De verzorgde aankleding van de schoolinfrastructuur is daarvoor een bijkomende stimulans.
- De **besluitvorming** is transparant en gebeurt gezamenlijk, voornamelijk tijdens de personeelsvergaderingen. Verschillende werkgroepen spelen hierin eveneens een rol. De beslissingen worden in consensus genomen.
- De **kwaliteitszorg** vertrekt vanuit analyse van resultaten van externe toetsen, van zelfevaluatie of van bevragingen van participanten. Na bespreking komt het team tot besluiten. Hieruit komen de prioriteiten voort. De school heeft oog voor een cyclisch en planmatig proces van kwaliteitszorg.
- De school kan met meerdere acties aantonen dat ze **talenbeleidsdoelen** nastreeft. Naast het realiseren van de eindtermen Nederlands en Frans gaat het vooral over initiatieven voor het verhogen van communicatieve vaardigheden en over taalinitiatie Frans. Voor de kleuterschool zijn de talenbeleidsdoelen uitgeschreven in een concreet actieplan. Er zijn voldoende acties om aspecten van taalvaardigheid Nederlands in kaart te brengen en indien nodig te remediëren. De afspraken over het gebruik van Standaardnederlands als instructietaal en bij de communicatie met de leerlingen worden goed opgevolgd. De evaluatie van het specifieke talenbeleid is niet structureel voorzien, maar fragmenten ervan maken deel uit van de algemene kwaliteitszorg. Het team gaat in op initiatieven inzake professionalisering voor het talenbeleid en de nieuwe eindtermen Nederlands.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde en wereldoriëntatie is in beide onderwijsniveaus degelijk.
- De aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT gebeurt geïntegreerd.
- Het onderwijs is behoorlijk werkelijkheidsgericht en uitdagend.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team volgt de ontwikkeling en de vorderingen van de kinderen op een goede manier op en speelt kort op de bal.
- De school evalueert op een brede manier.
- Het beleid van de school ondersteunt het bereiken van de onderwijsdoelen.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Kritisch nagaan of de aangekruiste leerplandoelen uit de doelenroosters door de aangeboden activiteit effectief nagestreefd worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding op het niveau van de tweedelijnszorg planmatig aanpakken.
- De evaluatie met de eigen toetsen meer afstemmen op de leerplandoelen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Lieven Deprettere

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: